

Krav- och kvalitetsbok

Del 1

Allmänna villkor

Förfrågningsunderlag med förutsättningar
för att bedriva verksamhet inom Vårdval i Region
Värmland

Gäller för 2023.

Ansvarig verksamhet	Vårdvalsenheten
Kontakt	Enhetschef
Datum	2022-06-08
Diarienummer	RS/220130
Region Värmland Regionens hus 651 82 Karlstad	

Innehåll

Inledning	5
Övergripande styrning av vårdval i Värmland	5
Begrepp	5
Förfrågningsunderlag	5
Ansökan	5
1.0 Godkännande	5
1.1 Ekonomisk stabilitet	5
1.2 Uteslutande av sökande	6
1.3 Vårdgivaren	7
1.4 Plan för verksamhetens bedrivande	7
1.5 Kvalitetsledningssystem	7
1.6 Återkallelse	7
2.0 Allmänna villkor	7
2.1 Uppdraget	7
2.2 Läkemedel (avser vårdval vårdcentral)	7
2.3 Hjälpmedel	8
2.4 Medicinsk service	8
2.7 Tolk	9
2.8 Informationsmöten och samråd	9
2.9 Information om verksamheten	9
2.10 Lokaler	9
2.10 Utrustning	9
2.11 Katastrofmedicinsk beredskap och planering	10
2.12 Smittskydd	10
2.13 Lagar, förordningar, riktlinjer och policys	11
2.14 Tillstånd	11
2.15 Hållbar utveckling	11
2.15.1 Ekologisk hållbarhet	11
2.15.2 Social hållbarhet	12
2.15.3 Ekonomisk hållbarhet	12
2.16 Personal och ledning	12
2.17 Underleverantörer	12
2.18 Verksamhetsrevision	12
2.19 Patientenkäter	13
2.20 Sekretess	13
2.21 Patientjournal	13
2.22 Sjukresor	13
2.23 Patientnämnd	13
2.24 Informationsförsörjning och IT-stöd	13
2.25 Information och marknadsföring	13
2.25.1 Riktlinjer för marknadsföring	14
2.25.2 Grundläggande krav på marknadsföring av hälso- och sjukvård	14
2.26 Allmänhetens insyn	15
2.27 Försäkringar, ansvar och åligganden	15
2.28 Efter avtalets upphörande	15
2.29 Hantering av patientjournaler vid avtalets upphörande	16
3.0 Uppföljning	17
3.1 Syfte	17
3.2 Patientsäkerhet	17
3.3 Revision	17
3.4 Journalgranskning	17
4.0 Rapportering	18
4.1 Rapportering	18
Bilaga 1:1 Avtalsmall	18

Bilaga 1:2 IT 18

Vårdval i Region Värmland

Inledning

Detta dokument, nedan kallat förfrågningsunderlag, beskriver de krav som ställs på de vårdgivare som önskar etablera sig i Värmland inom ramen för vårdval.

Övergripande styrning av vårdval i Värmland

Region Värmlands ledning och styrning av vårdval har utgångspunkt i den aktuella långtidsplanens fastställda värdegrund, vision och verksamhetsidé. Region Värmlands vårdval skall eftersträva efter att alla utförare får samma förutsättningar, om det inte finns skäl för annat.

Begrepp

Med vårdenhet avses en funktionell enhet som tillhandahåller vård enligt förfrågningsunderlaget. En enhet kan vara en funktionellt sammanhållen enhet genom avtal med underleverantörer.

Med vårdgivare avses en juridisk person eller motsvarande som bedriver vårdverksamhet inom vårdval i Värmland. En vårdgivare kan bedriva vård vid flera vårdenheter.

Förfrågningsunderlag

Region Värmland tillhandahåller detta förfrågningsunderlag som är underlag för ansökan att delta i valfrihetssystemet i Region Värmland. Förfrågningsunderlag består av minst två delar:

1. Allmänna villkor vid vårdval
2. Specifikt vårdval

Ansökan

Ansökan utgörs av en blankett till aktuellt vårdval som ska besvaras och insändas tillsammans med i förfrågningsunderlaget övriga efterfrågade uppgifter. Svaren ska vara på svenska och blanketten ska vara undertecknad av behörig företrädare hos vårdgivaren.

1.0 Godkännande

Vårdgivare som önskar bedriva vård inom vårdvalet åtar sig att följa villkor i krav- och kvalitetsboken för specifikt vårdval. Krav- och kvalitetsboken utgör förfrågningsunderlag för vårdvalet.

En vårdgivare får bedriva vård inom vårdvalet under förutsättning att vårdgivaren godkänns av Region Värmland.

Efter godkännande tecknas kontrakt mellan vårdgivaren och Region Värmland. Kontraktet reglerar samtliga villkor för att tillhandahålla vårdverksamheten inom vårdvalet. I kontraktet anges utöver de ekonomiska villkoren även vårdgivarens lokalisering. Om en vårdgivare bedriver vårdverksamhet vid flera vårdenheter tecknas kontrakt för varje enhet.

Vårdgivaren ska uppfylla nedanstående krav för att godkännas.

1.1 Ekonomisk stabilitet

Vårdgivaren ska ha ekonomisk stabilitet och ekonomiska förutsättningar för att fullgöra åtagandet enligt förfrågningsunderlaget. Region Värmland förbehåller sig rätten att vid godkännandeprocessen begära in dokument som styrker detta. För privata vårdgivare kommer Region Värmland att kontrollera att de uppfyller i Sverige eller i hemlandet lagenligt ställda krav avseende sina registrerings-, skatte- och avgiftsskyldigheter.

Region Värmland kommer via Creditsafe och i förekommande fall Skatteverket och Kronofogdemyndigheten att vid behov kontrollera följande uppgifter om aktuella sökanden och underleverantörer:

- Registrering för moms och som arbetsgivare.
- Erlagd arbetsgivaravgift de senaste tre redovisningsmånaderna.
- Registrering för F-skatt, FA-skatt eller A-skatt.
- Skulder för svenska skatter och avgifter hos Skatteverket.
- Skulder hos kronofogdemyndigheten och eventuell uppgift om betalningsuppgörelse.

För utländsk vårdgivare gäller motsvarande dokumentation som intyg på att denna fullgjort i hemlandet föreskrivna registreringar och betalningar. Intyg får vara maximalt sex (6) månader gammalt och företes i original.

Vårdgivare som inte kan uppvisa en godkänd riskbedömning ska visa att företaget har en stabil ekonomisk bas genom att på begäran tillhandahålla en finansiell säkerhet genom bankgaranti eller moderbolagsgaranti samt på begäran kunna redovisa referens till bank eller annan finansiär.

Region Värmlands bedömning av huruvida en vårdgivare ska godkännas kommer att ske utifrån vårdgivarens finansiella och ekonomiska ställning samt förmåga att fullfölja åtagandet under hela avtalsperioden. Region Värmland kommer att göra en helhetsbedömning bland annat genom att inhämta kreditupplysning samt eventuella referenser.

Vårdgivare som inte är skyldig att upprätta årsredovisning eller årsbokslut ska visa att verksamheten har en stabil ekonomisk bas genom att tillhandahålla resultaträkning och balansräkning eller på begäran lämna referens till bank eller annan finansiär.

1.1.1 Juridisk person under bildande

Juridisk person under bildande måste vara bildad vid kontraktets undertecknande. Den juridiska personen ska vid samma tillfälle inneha F-skattsedel och uppvisa registreringsbevis utfärdat av Bolagsverket.

Juridisk person under bildande ska i ansökan om godkännande ange nuläge, förutsättningar och tidplan för sin etablering. En ekonomisk plan för verksamheten bifogas ansökan och intygas av namngiven revisor eller bank.

1.2 Uteslutande av sökande

Vårdgivaren kommer att uteslutas från godkännandeprocessen om vårdgivaren eller företrädare för denne enligt lagakraftvunnen dom är dömd för sådan brottslighet enligt LOU (2007:1091) 10 Kap. 1 avseende:

- Deltagande i kriminell organisation.
- Bestickning.
- Bedrägeri.
- Penningtvätt.

Vårdgivaren kan uteslutas från godkännandeprocessen om vårdgivaren:

- Är i konkurs eller likvidation, är under tvångsförvaltning eller är föremål för ackord eller tills vidare har inställt betalningar eller är underkastad näringsförbud.
- Är föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, tvångsförvaltning, ackord eller annat liknande förfarande.
- Enligt en lagakraftvunnen dom är dömd för brott mot person inom ramen för sin yrkesutövning eller dömts för annat brott som allvarligt kan rubba Region Värmlands förtroende för leverantörens förmåga eller lämplighet, eller
- Har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen och Region Värmland kan visa detta.
- Inte har fullgjort sina åtaganden avseende socialförsäkringsavgifter eller skatt i hemlandet eller annan stat inom EES-området, eller

- I något väsentligt hänseende har låtit bli att lämna begärda upplysningar eller lämnat felaktiga upplysningar som begärts med stöd av denna bestämmelse.

Om sökanden är en juridisk person, får denne uteslutas om en företrädare för den juridiska personen har dömts för sådant brott som avser yrkesutövningen eller gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen. Region Värmland får begära att en vårdgivare visar att det inte finns någon grund för att utesluta vårdgivaren.

1.3 Vårdgivaren

Sökanden ska i ansökan ange i vilken kommun man avser etablera en vårdenhet. I samband med kontraktsskrivning ska vårdgivaren, efter samråd med Region Värmland, i syfte att uppnå samsyn och med beaktande av Region Värmlands analys av befolkningens behov, ange lokalisering (adress) av vårdenheten.

1.4 Plan för verksamhetens bedrivande

Sökanden ska visa att man kan uppfylla förutsättningarna för uppdragets fullgörande. I ansökan om godkännande redovisar sökanden en plan för hur och med vilka kompetenser verksamheten kommer att bedrivas för att uppfylla Region Värmlands förfrågningsunderlag. Senast i samband med kontraktsskrivning ska en plan finnas med bland annat en förteckning över ingångna anställningsavtal för nyckelpersonal, beskrivning av och tidplan för hur kvarstående rekryteringsbehov avses lösas samt beskrivning av hur och med vilken tidplan lokaler kommer att ställas i ordning.

1.5 Kvalitetsledningssystem

Vårdgivaren ska ha ett kvalitetsledningssystem enligt Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2011:9).

1.6 Återkallelse

Region Värmland har rätt att återkalla godkännandet för en vårdgivare om vårdgivaren inte uppfyller villkoren för att bedriva verksamheten.

Godkännandet av en vårdgivare gäller i sex (6) månader, därefter äger Region Värmland rätt att återkalla godkännandet för det fall ett kontrakt inte har träffats eller att verksamhet inte har startats inom angiven tid.

2.0 Allmänna villkor

2.1 Uppdraget

Vårdgivare verksam inom vårdval i Region Värmland ska följa nationella och regiongemensamma riktlinjer, vårdprogram och beslutade samverkansrutiner. Nya metoder och rutiner uppmuntras av Region Värmland men ska godkännas av Region Värmland där de inte bygger på vetenskap och beprövad erfarenhet (evidens). Vårdgivaren ska delta i kvalitetsregister som beslutats för respektive verksamhet av och inom Region Värmland. I uppdraget ingår också att medverka i utvecklingen av behandlingsrutiner, metoder och vårdprogram.

2.2 Läkemedel (avser vårdval vårdcentral)

Läkemedelsbehandlingen ska vara rationell, säker och kostnadseffektiv med ett helhetsperspektiv där patientens och samhällets bästa sammanvägs och beaktas. Läkemedelsbehandling av äldre ska särskilt beaktas.

Verksamhetschefen har ett övergripande ansvar för vårdenhetens förskrivning av läkemedel. Vårdenhetens förskrivning ska ske i enlighet med de rekommendationer, riktlinjer och rutiner som utfärdats eller förmedlats av Läkemedelskommittén i Värmland (LKV) och/eller av Region Värmlands läkemedelsenhet (LME). Avvikelser ska kunna förklaras och åtgärdas, om ej kan extra granskning ske eller vite betalas.

Vårdenheten har kostnadsansvar för rekvisitionsläkemedel (läkemedel som används i den egna verksamheten) och läkemedel, livsmedel, läkemedelsnära produkter och förbrukningsartiklar som förskrivits av vårdenheten på recept, hjälpmedelskort och/eller livsmedelsanvisning. Dessutom kostnadsansvar för förskrivna läkemedel som omfattas av särskild regionsubvention exempelvis spolvätskor eller läkemedel enligt undantagsregel (läkemedel utanför förmånen). Om avsevärda oförutsedda förändringar sker på grund av omvärldshändelser ska uppdragsgivaren (Region Värmland) informera om detta och kalla till särskild förhandling.

Enkla och fördjupade läkemedelsgenomgångar ska genomföras enligt Region Värmlands rutin.

Förskrivare ansvarar för att ge patienten adekvat information om dennes läkemedelsbehandling och att läkemedelslistan är aktuell efter varje vårdkontakt, enligt Region Värmlands fastställda rutin.

Vårdenheten ska medverka i Region Värmlands gemensamma uppföljnings- och utvecklingsarbete. Det kan ske genom att vårdenhetens medarbetare deltar i arbetsgrupper där adekvat kompetens avropas för olika projekt. Det kan exempelvis handla om att vara ledamot i regionens läkemedelskommitté och/eller i någon av terapigrupperna. Insatserna i olika arbetsgrupper kan variera över tid.

Vårdenheten ska använda en för verksamheten aktuell och giltig arbetsplatskod, samt förskrivarkod vid förskrivning av läkemedel, livsmedel, läkemedelsnära produkter och förbrukningsartiklar

Vårdenheten ska följa upp den egna läkemedelsförskrivningen och om vårdenhetens förskrivning återkommer avviker mer än 40 % från ett medelvärde per läkemedelsgrupp för samtliga anslutna vårdenheter ska dessa förklaras och /eller åtgärdas. Vårdenheten ska acceptera att data rörande vårdenhetens förskrivning görs tillgängligt i Region Värmlands uppföljningssystem.

Vårdenheten ska utse en läkemedelsansvarig läkare (LAL) som arbetar enligt Region Värmlands uppdragsbeskrivning för LAL. Denna ska medverka på de möten som årligen arrangeras av LME/LKV.

Det åligger vårdenheten att ta del av producentoberoende läkemedelsinformation som förmedlats av LKV och/eller LME.

Vårdenheten ska ge förskrivare, och övrig berörd personal, möjlighet att medverka vid utbildningar som arrangeras av LKV och/eller LME.

Vårdenheten ska följa överenskommelsen om samverkansregler mellan läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laborietekniska industrin och medarbetare i offentlig hälso- och sjukvård.

Kvalitetsgranskning av läkemedelshantering ska genomföras enligt Region Värmlands rutin. Kassation av läkemedel ska ske på ett miljömässigt korrekt sätt. Det åligger verksamheten att följa Region Värmlands handlingsplan för läkemedel och miljö.

2.3 Hjälpmedel

Vårdgivaren ska följa de övergripande styrdokument och lokala rutiner och riktlinjer som finns antagna.

2.4 Medicinsk service

Godkänd vårdgivare ska svara för att erforderliga diagnostiska undersökningar genomförs på patienter. Den som har beställt analysen eller undersökningen har generellt sett fullt kostnadsansvar om inte annat meddelats. Region Värmland äger rätt att granska vårdgivarens nyttjande av medicinsk service.

Vårdgivaren ska använda elektronisk remiss, som kan levereras och tas emot snabbt, samt att vårdinformationen kan lagras säkert. Krav på data, utrustning och överföring av data framgår av Region Värmlands riktlinjer.

Vårdgivaren ska använda sig av Region Värmlands medicinska service och diagnostik, förutom klinisk kemi där separat överenskommelse med de privata vårdcentralerna kan träffas om annan leverantör. Förutsättningen är att kraven i övrigt enligt detta avsnitt är uppfyllda.

För medicinsk teknik gäller att separata avtal ska tecknas.

Vårdgivaren ansvarar alltid för att all medicinsk service och diagnostik som används håller en kvalitetsnivå som är jämförbar med Region Värmlands verksamheter och att resultaten är överförbara till andra vårdnivåer. Inom de områden som Region Värmland har en formell nivå på kvalitet, till exempel ackreditering eller certifiering, ansvarar vårdgivaren för att använda minst motsvarande nivå. Kravet på kvalitetsnivå innebär att de laboratorier som finns på vårdenheten ska vara ackrediterade.

Region Värmlands anvisningar för analysbeställning, patientförberedelse, provtagningsmaterial, märkning, provtagning, provhantering och provtransport ska följas.

Region Värmlands remissregler för radiologiska och fysiologiska undersökningar ska följas.

2.7 Tolk

Region Värmland svarar för tolkkostnader enligt regelverk.

2.7.1 Språktolk

Vårdgivaren ansvarar för att tillhandahålla tolk till patient som inte förstår eller kan uttrycka sig på svenska språket. Tolk ska i första hand anlitas hos tolkförmedling som Region Värmland har avtal med. Anvisningar för beställning av språktolk finns på Region Värmlands intranät.

2.7.2 Tolk döva med flera

Region Värmlands Tolkjänst ansvarar för tolkservice åt döva, dövblinda, hörselskadade och vuxendöva.

2.7.3 Taltjänst för talskadade

Patienter som har svårigheter att kommunicera, som primärt inte beror på hörselskada, kan få hjälp genom Taltjänst Sverige, Teletal.se.

2.8 Informationsmöten och samråd

Vårdgivaren ska vara representerad på informationsmöten som Region Värmlands ledning, eller annan på dess uppdrag, kallar till. Region Värmland och vårdgivaren ska ha ett ömsesidigt informations- och samrådsansvar beträffande verksamhetsförändringar som påverkar tillgänglighet och annan service gentemot allmänheten och patienter eller samarbetet mellan Region Värmland och vårdgivaren. Detta gäller också förändringar som vidtas i vårdgivarens organisation.

2.9 Information om verksamheten

Vårdgivaren ansvarar för att det finns lättillgänglig, lättförståelig och relevant information i olika kanaler för invånare, patienter och närstående.

2.10 Lokaler

Vårdgivarens lokaler ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Lokalerna ska vara utrustade enligt gängse medicinska och andra krav för att tillgodose patienters behov vad avser god och säker behandlingsmiljö och i övrigt vara anpassade för den typ av verksamhet som uppdraget avser.

2.10 Utrustning

All utrustning som används inom verksamheten ska uppfylla vedertagna normer och krav på tillförlitlighet, prestanda och kvalitet för att tillförsäkra en ändamålsenlig funktion samt stödja gällande vårdprogram.

Vårdgivaren ansvarar för att all utrustning erhåller fortlöpande service och förebyggande underhåll.

2.11 Katastrofmedicinsk beredskap och planering

Samtliga vårdgivare inom vårdval är viktiga resurser vid en särskild händelse. En särskild händelse definieras som en händelse som är så omfattande eller allvarlig att resurserna (befintliga samt skapande av nya) måste organiseras, ledas och användas på särskilt sätt. Det innebär att Region Värmland höjer sin beredskap.

Beredskapen ska baseras på planering tillsammans med andra vårdgivare och sjukhus. En instruktion (INS-09737, Att skapa intern katastrofmedicinsk instruktion för vårdcentral) ska tas fram för enhetens uppgift vid en allvarlig händelse. Instruktionen ska finnas hos vårdgivare och den utrustning för arbete på skadeplats som är tilldelad ska finnas tillgänglig. Vårdgivare är skyldig att vid en särskild händelse/stor olycka, katastrof- eller epidemiläge samt vid höjd beredskap följa direktiv ställda av Region Värmland för utförande av tjänsterna.

Vårdgivaren har ingen egen krisledning vid en särskild händelse utan är en del av den särskilda sjukvårdsledningen på lokal och regional nivå.

Uppgifter som vårdgivaren på begäran från särskild sjukvårdsledning på lokal/regional nivå ska kunna bidra med är att:

- Öppna vårdenheten för lätt skadade och till synes oskadade.
- Öppna vårdenheten för drabbade och deras närstående som behöver krisstöd.

Vissa vårdgivare har också till uppgift att efter begäran från sjukvårdsledare i skadeområdet skicka sjukvårdsgrupp till skadeområdet.

Vårdgivare är skyldig att delta i utbildning, träning och övning i sådan omfattning att vårdgivare kan uppfylla ovanstående uppgifter. Vårdgivare ska utse en kontaktperson till Region Värmlands beredskapssamordnare för kris och beredskapsfrågor.

2.12 Smittskydd

Vårdgivare har ansvar för samverkan med Smittskydd Värmland och ansvarar för smittskyddsinsatser för de till vårdgivaren listade invånarna. Ansvaret omfattar att följa smittskyddslagen och att följa riktlinjer som utarbetats av Smittskydd Värmland inom smittskydd, vårdhygien och Strama Värmland.

Vårdgivare inom Vårdval vårdcentral har bland annat att följa nedanstående tre viktiga punkter enligt Smittskyddslagen (Sml):

- Vid upptäckt av smittsam sjukdom som är anmälningspliktig enligt Smittskyddslagen ska klinisk anmälan till Smittskydd Värmland och Folkhälsomyndigheten göras inom 24 timmar efter diagnos (helgdagar räknas inte). Anmälan ska göras i det elektroniska anmälningsystemet Sminet.
- Smittspårning vid smittspårningspliktig sjukdom ska utföras enligt smittskyddslagen och enligt Smittskydd Värmlands riktlinjer.
- Patient som är drabbad av allmänfarlig sjukdom ska behandlas och få adekvata läkemedel kostnadsfritt (i enlighet med Smittskyddslagen). Vid frågor eller tveksamhet angående ovanstående ska vårdgivaren inhämta råd från Smittskydd Värmland.

Vårdgivaren ska för tillämpliga delar:

- Följa överenskommelse mellan allmänmedicin, infektionskliniken och Smittskydd Värmland angående patienter med hepatit C.
- Kontakta smittskydd i ett tidigt skede inför ny- eller ombyggnad.
- Följa lokala riktlinjer och föreskrifter om hygien och byggnation.
- Följa Smittskydd Värmlands rekommendationer om vård och uppföljning av patienter med konstaterad MRB-smitta (multiresistenta bakterier).

- Fortlöpande kontrollera att gällande hygienföreskrifter följs (ett program för egenkontroll ska finnas).
- Årligen utföra hygienrund enligt särskilt protokoll för poliklinisk vård.
- Följa de terapirekommendationer beträffande antibiotika som utarbetats av Läke-medelskommittén Värmland (LKV) och Strama Värmland.
- Följa nationella Stramas 10-punktsprogram, vilket är antaget av landstingsstyrelsen 2011-02-22.
- Fortlöpande vidareutbilda sin personal i antibiotikafrågor så att ökad bakteriell resistensutveckling kan motverkas.
- Vid frågor om hur rådande antibiotikapolicy ska tolkas har LKV:s terapigrupp för antibiotika (Stramakommittén) tolkningsföreträdare.
- Vara ansluten till och registrera samtliga vaccinationer i aktuellt vaccinjournalsystemet (för närvarande Svevac).
- Ansluta sig till Region Värmlands influensavaccinationsprogram.
- Medverka till effektiv övervakning av bakteriell resistens i länet. Vårdgivaren ska också medverka till att eventuell spridning av resistenta bakteriekloner inom länet upptäcks så tidigt som möjligt. För att kunna ha en sådan överblick måste odlingsproverna inom länet skickas till ett av Region Värmland angivet laboratorium.

2.12.1 Övrigt

Smittskydd Värmland har tolkningsföreträdare när det gäller hygienföreskriften.

Vårdgivaren ska utse namngiven hygienombud, som ska delta i Smittskydds nätverksmöten och vara deras kontaktperson på enheten.

2.13 Lagar, förordningar, riktlinjer och policys

Vårdgivaren ansvarar för att gällande konventioner, lagar, förordningar, föreskrifter och Region Värmlands egna riktlinjer och policys som berör detta avtal följs. Övergripande dokument som till exempel av fullmäktige beslutade riktlinjer och gällande budget, patientens rättigheter, patientavgifter med mera, se www.regionvarmland.se.

Vårdgivaren ska inrätta ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med Socialstyrelsens föreskrift (SOSFS 2011:9).

2.14 Tillstånd

Vårdgivaren ska ha de tillstånd och bemyndiganden som krävs för verksamheten samt uppfylla sådan anmälningsskyldighet som vid var tid är gällande för utförande av uppdraget. För de fall myndighet skulle återkalla tillstånd, bemyndigande eller F-skattsedel ska vårdgivaren omedelbart meddela Region Värmland detta.

2.15 Hållbar utveckling

En hållbar utveckling är en övergripande målsättning för EU och genomsyrar all unionens politik och verksamhet. Hållbar utveckling består av tre delar, ekologisk (miljö), social och ekonomisk hållbarhet. Delarna går hand i hand och stöttar ömsesidigt varandra.

2.15.1 Ekologisk hållbarhet

Region Värmland har ett särskilt ansvar för befolkningens hälsa och för att medverka till en god miljö i Värmland. Detta görs bland annat genom att kontinuerligt förbättra och effektivisera det interna miljöarbetet. Syftet är att minska resursförbrukning och för att förebygga miljöbelastning i verksamheten. En naturlig utgångspunkt i arbetet utgörs av gällande lagar och förordningar samt krav från Region Värmlands politiska organ. Här finns Region Värmlands beslutade miljöpolitiska program som en riktlinje för samtliga vårdgivare.

Vårdgivaren ska årligen redovisa de uppgifter som behövs för uppföljning av Region Värmlands miljöpolitiska program, och denna redovisning ska vara allmänt tillgänglig. Miljöpåverkande kemikalier

som Region Värmland beslutar att fasa ut ur verksamheten ska samtidigt fasas ut av samtliga vårdgivare inom vårdval i Värmland.

2.15.2 Social hållbarhet

Social hållbarhet handlar om att bygga ett långsiktigt stabilt och dynamiskt samhälle där grundläggande mänskliga behov uppfylls. Jämlikhet och jämställdhet är viktiga delar i detta och här har Region Värmland undertecknat EU-överenskommelsen Den europeiska deklARATIONEN för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR:s jämställdhetsdeklaration). Deklarationen är en riktlinje för samtliga vårdgivare.

2.15.3 Ekonomisk hållbarhet

Ekonomisk hållbarhet som handlar om att hushålla med mänskliga och materiella resurser på lång sikt ansluter till Socialstyrelsens effektiv vård.

2.16 Personal och ledning

Vårdgivaren ska ha utsedd, namngiven verksamhetschef i enlighet med hälso- och sjukvårdslagens krav som ska vara väl förtrogen med de lagar, förordningar, föreskrifter, riktlinjer, råd och rekommendationer som gäller för hälso- och sjukvården. Vid byte av verksamhetschef ska vårdgivaren meddela Region Värmland detta innan förändringen träder i kraft.

Vårdgivaren ska ha personal i sådan omfattning som krävs för att utföra uppdraget i enlighet med förfrågningsunderlaget och önskvärt är att vårdgivaren tecknar kollektivavtal med berörda personalorganisationer.

Vårdgivaren ansvarar för att personalen har för uppdraget adekvat utbildning och legitimation och får den fortbildning och vidareutbildning som erfordras för att upprätthålla kompetens och tillhandahålla en god och säker vård.

Vårdgivaren ansvarar för att personal (inklusive vikarier och ersättare) inte uppbär ersättning från nationella taxan under den tid de är verksamma hos vårdgivaren och utför tjänster enligt upprättat kontrakt.

2.17 Underleverantörer

Vårdgivaren äger rätt att anlita underleverantör avseende del av uppdraget. Sådan underleverantör ska meddelas till Region Värmland. Vårdgivare med vårdavtal får inte anlitas som underleverantör utan Region Värmlands medgivande.

Vårdgivaren ansvarar för underleverantörers åtaganden och eventuella underlåtenhet på samma sätt som vårdgivaren ansvarar för egen verksamhet. Vårdgivaren ska ansvara för att underleverantörer har erforderlig kompetens och kvalitet att fullfölja sitt åtagande i enlighet med uppdragsbeskrivningen i förfrågningsunderlaget.

2.18 Verksamhetsrevision

Region Värmland äger rätt att genomföra verksamhetsrevisioner för att säkerställa att vårdgivaren fullföljer sitt åtagande enligt förfrågningsunderlaget. Vårdgivaren ska medverka vid sådan revision och ställa material och dokumentation som erfordras till förfogande. Region Värmland svarar för ersättning åt person eller personer som anlitas i detta avseende. Samtliga deltagare i en verksamhetsrevision ska beakta gällande bestämmelser om sekretess och tystnadsplikt.

Region Värmland äger den rapport som kommer ur verksamhetsrevisionen. Region Värmland ansvarar för att omgående tillställa och kommunicera rapporten med vårdgivaren. Region Värmland äger rätt att publicera resultatet av uppföljningarna.

2.19 Patientenkäter

Vårdgivaren samverkar med Region Värmland vid genomförande av patientenkäter. Region Värmland äger rätt att anvisa metod, frågeställningar och tidpunkt för gemensamma patientenkäter. Region Värmland äger rätt att ta del av allt grundmaterial från patientenkätsundersökningar i de delar som är gemensamma enligt Region Värmlands anvisningar. Enkätresultaten kommer att publiceras på den webbplats som är uppbyggd för ändamålet med länkning från Region Värmlands webbplats.

2.20 Sekretess

Vårdgivaren förbinder sig att se till att all berörd personal samt eventuella underleverantörer iakttar den sekretess och tystnadsplikt som gäller inom hälso- och sjukvård (se patientsäkerhetslagen och offentlighets- och sekretesslagen).

2.21 Patientjournal

Bestämmelser om skyldighet att föra patientjournal finns i patientdatalagen (2008:355). Region Värmlands riktlinjer för journalföring samt tidsgränser för när dokumentation ska vara införd ska följas.

Vårdgivaren ska avgiftsfritt lämna över kopia av patientjournal till annan vårdgivare som lämnar vård till patienten. Innan överlämnandet sker till annan vårdgivare, ska patientens samtycke först inhämtas.

Vid utlämnande av kopior av patientjournal i andra fall (till exempel patient eller myndighet) ska vårdgivaren följa Region Värmlands avgiftsregler.

Vårdgivaren ska följa Region Värmlands eventuella anvisningar avseende sammanhållen journalföring.

Då vårdgivaren verkställer beslut om rådgivning och annat personligt stöd enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, ska separat journal föras.

2.22 Sjukresor

Vårdgivaren ska tillhandahålla information om reglerna för sjukresa samt utfärda erforderliga intyg för sjukresa. Vårdgivaren ska vid behov vara behjälplig vid beställning av resa.

2.23 Patientnämnd

Vårdgivaren ska aktivt bistå patientnämnden i utredning av enskilda patientärenden och tillvarata patientnämndens erfarenheter i det interna kvalitetsarbetet. Vårdgivaren ska tillhandahålla aktuellt informationsmaterial från patientnämnden i väntrummet.

2.24 Informationsförsörjning och IT-stöd

Enligt IT-bilaga 1:2.

2.25 Information och marknadsföring

Vårdgivaren ansvarar för att på ett tydligt sätt visa att den är godkänd av Region Värmland. Det gäller i allt informationsmaterial för patienter och invånare, exempelvis i kallelser, informationsmaterial, annonser och på webbsidor. Vårdgivare inom Region Värmland regi använder regionens logotyp, och andra vårdgivare som arbetar på uppdrag av Region Värmland anger på väl synlig plats: Ingår i Vårdval, Region Värmland.

Vårdgivaren ansvarar för att informera om sin verksamhet till invånare, patienter, samverkansparter och andra intressenter. Vårdgivaren ansvarar för att marknadsföring av verksamheten är saklig och följer intentionerna i förfrågningsunderlaget samt i övrigt följer god marknadsföringsetisk sed.

Region Värmland informerar invånarna om utbudet av godkända vårdgivare. Vårdgivaren ansvarar för att lämna aktuell och relevant information som underlag till detta.

2.25.1 Riktlinjer för marknadsföring

Definitioner

Vad är marknadsföring?

Med marknadsföring avses vårdgivares reklam och andra åtgärder som är avsedda att främja avsättningen av och tillgången till vårdgivarens tjänster och produkter.

Vad är information?

Med information avses objektiv och faktabaserad information som vårdgivaren tillhandahåller invånare, till exempel information om patientlagen, öppettider etc.

2.25.2 Grundläggande krav på marknadsföring av hälso- och sjukvård

Utgångspunkter

Vårdgivares marknadsföring ska:

- Vara saklig, korrekt och relevant.
- Ha en god etisk och seriös framtoning som inte riskerar att rubba förtroendet, för vårdgivaren eller för uppdragsgivande region.
- Ske med måttfullhet och med stort hänsynstagande till mottagaren.
- Endast uppmuntra till vård som är medicinskt motiverad, och
- Ha sin utgångspunkt i det uppdrag som anges mellan vårdgivare och region.

Identifikation och avsändare

Vårdgivares marknadsföring ska utformas och presenteras så att det tydligt framgår att det är fråga om marknadsföring. Det ska även vara tydligt för mottagaren att det är vårdgivaren som svarar för marknadsföringen.

Medium eller kanal för marknadsföring

Marknadsföring ska ske i sådana sammanhang och på sådant sätt att den inte kan anses som stötande eller kränkande. Vid val av medium bör endast sådana användas som bibehåller och positivt påverkar uppfattningen om hälso- och sjukvård som seriösa verksamheter.

Pris och avgifter

Vårdgivare får inte marknadsföra sig och sina vårdtjänster med fokus på avgifters storlek.

Vårdgivare får inte marknadsföra sina tjänster som gratis, avgiftsfritt eller med annat uttryck som indikerar eller framhäver vårdtagarens begränsade eller obefintlig kostnad för vårdgivarens tjänster i det enskilda fallet. Det är dock tillåtet för vårdgivare att ange tillämpliga avgifter, så att vårdtagare på förhand förstår kostnaden för sin vårdkontakt.

Vårdgivare får inte ge erbjudanden om rabatterade besök, erbjuda tjänster, produkter eller annat av ekonomiskt värde som ett led i vårdtagarens marknadsföring. Vårdgivare får inte marknadsföra vårdtjänster på kredit.

Marknadsföring till barn och ungdomar

Vårdgivare får inte rikta sin marknadsföring till barn och ungdomar under 18 år.

Vårdgivares marknadsföring får inte tillgängliggöras inför eller i program i radio, tv eller på webbsidor på internet som vänder sig till barn och ungdomar, eller vars besökare till stor andel består av barn och ungdomar.

Oaktat förbudet mot marknadsföring till barn och ungdomar är det tillåtet för vårdgivare att ge information till barn och ungdomar om hälso- och sjukvård.

Vårdgivares ansvar

Vårdgivare ansvarar för att dessa riktlinjer och tillämpliga lagar och regler iakttas och efterföljs vid informationsgivning och marknadsföring. Marknadsföring som inte är förenlig med dessa riktlinjer utgör ett avtalsbrott av väsentlig betydelse. I förfrågningsunderlaget stadgas särskilt om de påföljder som kan göras gällande om vårdgivare inte följer riktlinjerna.

2.26 Allmänhetens insyn

Region Värmland ska i avtal med privata utförare tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänhetens insyn i den verksamhet som lämnats över till privat utförare (3 kap 19a § KL). Vårdgivare inom vårdval i Region Värmland ska lämna information om:

- Verksamhetens kvalitet och avvikelser i verksamhet: brukarundersökningar, sammanställningar av inkomna rapporter, klagomål och synpunkter (dock inte uppgifter om enskilda som omfattas av sekretess), lex Mariaanmälningar (inte uppgifter om enskilda som omfattas av sekretess).
- Personalen och dess villkor: kompetens, utbildningsnivå och kapacitet, språkkunskaper, antalet anställda, antalet anställda omräknat till heltid, personalkontinuitet, organisation (inte om sekretess gäller enligt 31 kap 16 § OSL) och eventuella underleverantörer.
- Miljöarbete, i den utsträckning det är tillåtet enligt upphandlingslagstiftningen att ställa miljökrav.

Information som begärs in från privata utförare ska ha en koppling till den verksamhet som uppdraget avser. Vid bedömningen av vilka uppgifter som bör efterfrågas ska ledningen sökas i eventuella branschöverenskommelser.

2.27 Försäkringar, ansvar och åligganden

Försäkring som täcker skador enligt patientskadelagen tecknas av Region Värmland. Vårdgivaren är skyldig att utan kostnad tillhandahålla de intyg, utredningar och analyser som Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF) behöver för sin handläggning av patientskadefall.

Vårdgivaren har fullt ansvar för sitt åtagande enligt förfrågningsunderlaget och för all skada och alla förluster som kan komma att orsakas av åtagandet.

Vårdgivaren åtar sig att teckna och vidmakthålla ansvars- och företagsförsäkringar efter vedertagna normer, som håller Region Värmland skadelös vid eventuell skada. Vårdgivarens ansvar är inte begränsat till de belopp som omfattas av de försäkringar som vårdgivaren tecknat.

Vårdgivaren ska från tid till annan fullgöra samtliga åligganden avseende inbetalning av socialförsäkringsavgifter, skatter och avgifter.

2.28 Efter avtalets upphörande

Vid avtalets upphörande samråder Region Värmland och vårdgivaren kring hanteringen av patientjournaler, patientlistor, lokaler, utrustning och personal för att övergången till annan vårdgivare ska ske utan avbrott eller brister i verksamheten.

Extern vårdgivare ska bistå Region Värmland med av Region Värmland begärda uppgifter, såsom statistik, produktionsvolym hänförlig till kontraktet med mera.

Vid Region Värmlands genomförande av eventuellt kommande byte av vårdgivare eller upphandling åtar sig vårdgivaren att vid behov medverka i eventuella visningar av uppdrag, samt vid antagande av annan vårdgivare, bistå denne med information gällande uppdragets utförande.

För utförda tjänster gäller förfrågningsunderlagets bestämmelser i tillämpliga delar även efter det att avtalet upphört att gälla.

2.29 Hantering av patientjournaler vid avtalets upphörande

När avtalet med Region Värmland upphör gäller nedanstående för hantering av patientjournalerna för att säkerställa en fortsatt patientsäker vård:

Leverantören ska, på det sätt som Region Värmland anvisar, medverka till att informera patienterna om journalhanteringen vid byte av leverantör. I normalfallet innebär det att ett informationsbrev sänds till samtliga patienter som är berörda av förändringen.

2.29.1 Journalsystem som ingår i journalsystem tillhandahållna av Region Värmland när leverantören fortsätter med annan vårdverksamhet

För journalhandlingar som ingår i journalsystem tillhandahållna av Region Värmland och Leverantören fortsätter med annan vårdverksamhet skall:

- Leverantören åtar sig att fortsätta samverka med Region Värmland i system för sammanhållen journalföring och där göra tillgängligt de journalhandlingar som ingår i sammanhållen journalföring vid dagen för avtalets upphörande. Detta åtagande gäller så länge Leverantören är verksam som vårdgivare i Sverige. Detta innebär i normalfallet ingen extra kostnad för Leverantören.
- Särskilt avtal, enligt Region Värmlands mall, om förvaring av vårddokumentation och sammanhållen journalföring vid avveckling av verksamhet men då vårdgivare finns kvar som juridisk person ska tecknas.

2.29.2 Journalhandling som ingår i journalsystem tillhandahållna av Region Värmland när leverantören upphör med vårdverksamhet

Nedanstående gäller om inte Leverantören vid anbudsgivning motsatt sig detta, vilket framgår av avtalet.

För journalhandlingar som ingår i journalsystem tillhandahållna av Region Värmland när Leverantörens avtal med Region Värmland upphört gäller att:

- Leverantören åtar sig att utan dröjsmål efter överenskommelse med regionens arkivmyndighet överlämna de journalhandlingar som rör verksamheten under avtalet med Region Värmland till arkivmyndigheten. Detta innebär i normalfallet ingen extra kostnad för Leverantören.
- Kostnad för lagring, utlämnande av journalinformation och bevarande av överlämnade journalhandlingar tas av arkivmyndigheten.
- Arkivmyndigheten åtar sig att bevara överlämnade journalhandlingar i minst 10 år räknat från senast införda anteckningen, eller den tid som krävs enligt vid var tid gällande lag.
- Särskilt avtal, enligt Region Värmlands mall, om förvaring av vårddokumentation och sammanhållen journalföring vid avveckling av verksamhet och då vårdgivare upphör som juridisk person ska tecknas.

2.29.3 Journalhandling som inte ingår i journalsystem som tillhandahålls av Region Värmland när leverantören inte upphör med vårdverksamhet

- För journalhandlingar som inte ingår i journalsystem tillhandahållna av Region Värmland gäller att:
- Leverantören hanterar dessa till egen kostnad.

2.29.4 Journalhandling som inte ingår i journalsystem som tillhandahålls av Region Värmland när leverantören upphör med vårdverksamhet

För journalhandlingar som inte ingår i journalsystem tillhandahållna av Region Värmland gäller att:

- Leverantören åtar sig att, på Region Värmlands begäran, överlämna de journalhandlingar som rör verksamheten under avtalet med Region Värmland till arkivmyndigheten, alternativt begära beslut av Socialstyrelsen om att arkivmyndigheten ska överta ansvaret för samma journalhandlingar.
- Journalhandlingar enligt ovan ska vara sökbara och måste därför överlämnas i en strukturerad ordning. I de fall journalhandlingarna förts elektroniskt ska de överlämnas i det format som framgår av arkivmyndighetens riktlinjer.

- Leverantören står för sina egna kostnader i samband med överlämnande av journalhandlingar enligt ovan. Kostnad för lagring, utlämnande av journalinformation och bevarande av överlämnade journalhandlingar tas av arkivmyndigheten.
- Arkivmyndigheten åtar sig att bevara överlämnade journalhandlingar i minst 10 år räknat från senast införda anteckningen, eller den tid som krävs enligt vid var tid gällande lag.

3.0 Uppföljning

3.1 Syfte

Uppföljningen syftar till att följa upp om vårdgivaren uppfyller kraven i förfrågningsunderlaget, graden av måluppfyllelse samt bidra till utvecklingen av aktuellt vårdval. Ett urval av uppgifterna ska tillhandahållas som information till medborgarna. I förfrågningsunderlaget för respektive vårdvalsområde framgår nyckeltal, indikatorer och övriga uppföljningsdata som ska levereras till Region Värmland och på vilket sätt. Därutöver kommer Region Värmland att meddela vilka uppföljningsdata, gällande miljöperspektivet, som ska levereras.

3.2 Patientsäkerhet

Patientsäkerhetslagen har som syfte är att göra vården säkrare och att det ska bli enklare för patienter att anmäla felbehandling. Vårdgivare har ett tydligt ansvar att bedriva ett systematiskt patientsäkerhetsarbete och att arbeta förebyggande för att förhindra vårdskador.

Vårdgivare har också en skyldighet att utreda händelser som lett till eller hade kunnat leda till allvarlig vårdskada. Patientsäkerhet är en prioriterad fråga för Region Värmland. Samtliga vårdgivare i vårdval ska följa de rutiner för rapportering som regionens chefläkare beslutat om.

Vårdvalsenheten ska även informeras om IVO beslutat att vidta åtgärd mot vårdgivaren eller dennes hälso- och sjukvårdspersonal. För Region Värmlands egenregiverksamhet sker detta av patientsäkerhetsenheten. De privata vårdgivarna rapporterar direkt till vårdvalsenheten.

3.3 Revision

Region Värmlands revisorer äger rätt att inhämta uppgifter för att genomföra revision av den verksamhet som bedrivs inom ramen för vårdvalet. Detta är en förutsättning för att Region Värmlands revisorer ska kunna fullgöra sitt uppdrag i enlighet med lag och god revisionssed, att granska om verksamheten är ändamålsenlig och ekonomiskt tillfredsställande och om den interna kontrollen är tillräcklig samt pröva regionstyrelsens ansvarstagande. Revisorerna granskar inte utförarens egen organisation, drifts- och affärsförhållanden eller ekonomi.

Exempel på information som kan komma att efterfrågas är uppgifter om verksamheten, kvalitetssystem, kvalitetsuppföljningar, patientuppgifter samt uppgifter av ekonomisk art. Revisorerna kan också inhämta annan information i enlighet med vad som i övrigt anges i krav- och kvalitetsboken.

3.4 Journalgranskning

För journalgranskning av privata utförare verksamma enligt LOV finns exempel på följande tillvägagångssätt beskrivna i en nationell modell framtagen av SKR. Av IT-säkerhetsskäl är våra rekommendationer att ej använda USB. Känslig information bör hanteras enligt instruktion i Vida (vy IT-säkerhet). En handläggare från regionen är närvarande när utföraren avidentifierar journalerna, men är placerad så i rummet att handläggaren inte kan läsa sekretessbelagd information ur journalerna. Därefter granskar andra handläggare de avidentifierade patientjournalerna, som kan kopplas samman med ett avidentifierat ersättningsunderlag.

Varje år ska utföraren tillfråga x antal patienter om samtycke att regionen granskar deras journaler. När samtyckena inkommit så kan regionen se journalerna. Här behöver man tänka på att man kan behöva tillfråga 100 personer för att få fram 25 ja till att granska.

Regionen klargör vilka patientjournaler som önskas granskade (exempelvis samtliga journaler för personer som besökt verksamheten under tre olika datum). Utförarens verksamhetschef gör därefter en menprövning för samtliga patienter vars journaler är aktuella. Om men anges för någon av journalerna, ska detta skriftligen motiveras och insändas till regionen.

4.0 Rapportering

4.1 Rapportering

Vårdgivaren ska leverera de data som krävs för att möjliggöra utbetalning av ersättning till vårdgivaren enligt den för aktuellt vårdval gällande ersättningsmodellen. Vårdgivaren ska också leverera de uppföljningsdata som ingår i uppföljningsmodellen.

Vårdgivaren ansvarar för att de data som ligger till grund för utbetalningen av ersättningen är journalförd och signerad enligt gällande lagar och riktlinjer innan avstämningstidpunkten för verksamhetsmånaden. Data som inte är journalförda och signerade vid avstämningstidpunkten kommer ej att ligga till grund för utbetalning av ersättningen. Det åligger vårdgivaren att kvalitetssäkra sin verksamhetsstatistik och omgående meddela vårdvalsenheten vid misstanke om fel. Ingen omberäkning av ersättning och eventuella avdrag kommer att göras för besök som journalförts och signerats efter avstämningstidpunkten.

Bilaga 1:1 Avtalsmall

Bilaga 1:2 IT

